

Mattilsynet

vår ref: ASA

1. desember 2017

Høringsinnspill

Forslag til forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe pankreassykdom (PD) hos akvakulturdyr i Flatanger, Fosnes, Namsos, Nærøy, Vikna og Leka kommuner i Nord-Trøndelag og Bindal, Brønnøy og Sømna kommuner i Nordland

Dette høringssvaret bygger på innspill fra Tekna Havbruk og fiskehelse.

Forskriften foreslår å samle soner for PD- kontroll i Nord- Trøndelag og sørlige Nordland i en kontrollområdeforskrift.

Fra høringsforslaget fremgår det at formålet er å forebygge, bekjempe og utrydde pankreassykdom på fisk i virkeområdet til forskriften, og å hindre at PD etablerer seg i området ved hjelp av smittebegrensende tiltak og koordinert brakklegging. Kontrollområdet består av tre bekjempelsessoner og overvåkingssone utenfor bekjempelsessonene. Forskriften legger restriksjoner på aktivitet i sonene for å forhindre smitte ut fra området.

I bakgrunnen for forslaget hevdes at: «I området Nord- Trøndelag og sørlige deler av Nordland har situasjonen for PD utviklet seg slik at «stamping out» ikke lenger vurderes å være hensiktsmessig første tiltak for å bekjempe sykdommen». Dette er Tekna uenig i og mener at ved å gi opp denne strategien helt, vil det føre til at smitten vil spre seg raskere og etablere seg også i Nord- Trøndelag og sør i Nordland som den har gjort i Sør-Trøndelag. Samtidig viser resultatene fra Sør-Trøndelag at det er mulig å redusere smittepresset ved gjennomtenkte produksjonsplaner og begrensninger på flytting av fisk. Erfaringene herfra bør også legges til grunn og brukes i kombinasjon med stamping out av minimum spesielt risikofylte grupper med påvist smitte som liten fisk og fisk i brakkleggingsområder uten påvisning.

Tiltak i bekjempelsessonene skal ifølge forslaget inkludere samordnet brakklegging i en hel bekjempelsessone eller i mindre godkjente brakkleggingsområder. Mattilsynet foreslår at det «i de bekjempelsessonene der det er hensiktsmessig gis tillatelse til utsett gjennom mindre, men robuste brakkleggingsområder innenfor de foreslåtte bekjempelsessonene». Videre går det fram av forslaget at: «Endringene i §§4 og 5 går ut på å tydeliggjøre at det etter vedtak fra Mattilsynet kan foretas utsett av fisk i definerte brakkleggingsområder i bekjempelsesområder i bekjempelsessonen, før sonen som helhet er tømt for fisk og brakklagt. Dette anses som nødvendig for å sikre videre drift de nærmeste år i Nord- Trøndelag sør for Vikna». Det hevdes at: «Det er et langsiktig mål å unngå at PD blir en endemisk sykdom i Nord- Trøndelag og Bindalsområdet, og at smitten spres videre nordover». PD er sannsynligvis den mest smittsomme sykdommen oppdrettsnæringen sliter med i dag. Tekna kan vanskelig se hvordan en endemisk situasjon kan unngås når det skal tillates at infisert fisk skal få stå i

sonen gjennom et klinisk sykdomsutbrudd og at man åpner for muligheten for å fire på kravet om et minimum av felles brakklegging. For Tekna synes det som om effektiv bekjempelse av PD her må vike for å sikre driften i området de nærmeste årene. Med dette ligner forslaget mer på en oppskrift på hvordan en skal leve med PD, snarere enn å bekjempe og begrense videre spredning.

Vi går sterkt imot å innføre mulighet for å redusere størrelse på brakkleggingsområder i bekjempelsesområdene. Med de erfaringene vi har mht opprettholdelse av smitte i mindre brakkleggingsområder lenger sør i landet er vi overbevist om at dette ikke er riktig strategi for PD bekjempelse. I enkelte av disse områdene i sør er situasjonen slik som det her foreslås for området i Nord-Trøndelag og sørlige deler av Nordland; fisk skal få settes ut før soner er tømt. Dette vil bidra til å øke risikoen for at smitten etablerer seg i området. Når det i tillegg er godt dokumentert hvor kort tid det tok før PD-smitten ble spredt i hele Sør- Trøndelag er det vanskelig å forstå argumentasjonsrekken i dette høringsforslaget. På bakgrunn av eksisterende kunnskap om PD og smitteegenskaper ved viruset, mener vi det er en selvmotsigelse å åpne opp for såkalte mindre, robuste brakkleggingsområder å tro at det skal hindre videre smitte av PD.

Vi mener forslaget som presenteres her et forslag for å leve med PD, og ikke et bidrag for å forebygge, begrense og bekjempe PD. På lengre sikt vil forslaget i tillegg medføre at sykdommen lettere får spre seg videre til andre områder hvor PD-smitten enda ikke har begynnende fotfeste.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Ivar Horneland Kristensen
generalsekretær